

5000.

John Smyth

George Whitefield

John Wesley

William Farel

Ján Hus

VĎAKA BOHU ZA REFORMÁTOROV

Čas reformácie nastal - presne pred 500 rokmi.

Pred 500 rokmi obyvatelia Wittenberga spozorneli na zvláštny hluk. Hluk pochádzal od úderov kladiva, ktoré dopadli na ťažké dvere katedrály vo Wittenbergu. Mladý mních Martin Luther pribil svojich 95 reformačných téz. Bol 31. október 1517. Keďže duchovné pomery v cirkvi boli v žalostnom stave a náboženské vrchnosti sa nijako nenamáhali robiť tak veľmi potrebnú nápravu a on sám zažil fantastickú duchovnú skúsenosť, musel na zlý duchovný stav - odklon od evanjelia Ježiša Krista a od Božieho slova, ktoré bolo nahradené zvláštnou poverčivou nebiblickou zbožnosťou, upozorniť jednoznačným spôsobom. Musel. Ináč konať nemohol, lebo Boh ho poslal k tomuto obrovskému dielu. Nepredpokladal, že jeho vystúpenie a snaha po reformácii, obnove deformovanej zbožnosti

prinesie rozdelenie kresťanstva. To nebol jeho zámer, cieľ.

Jeho duchovná skúsenosť, jeho znovuzrodenie vo veži, bolo tak intenzívne, oslobodzujúce, tak skutočné a tak rozdielne od toho, čo poznal z náboženskej výchovy, že musel o tom dať správu celému svetu.

Samozrejme, najprv sa snažil konzultovať svoje tézy so svojimi nadriadenými.

Martin Luther zaslal svoje tézy svojmu miestnemu biskupovi Hieronymovi Schulzovi a arcibiskupovi Albrechtovi.

Protestantský cirkevný historik Thomas Kaufmann uviedol, že Luther chcel publikáciou svojich téz o odpustkoch pozvať k učenej diskusii o tomto probléme; chcel nimi čeliť „strate vierohodnosti svojej milovanej Cirkvi“ a zachrániť „rímsku pápežskú Cirkev, ktorú miloval“.

Vypočutia sa mu nedostalo, neboli pripravení urobiť duchovnú nápravu, ku ktorej Boh volal

cirkev cez svojho skvelého služobníka, ktorého si vybral na tento účel.

Martin Luther nebúšil len do masívnych dverí wittenbergskeho chrámu, ale kladivo jeho téz dopadlo na celý spoločenský poriadok vtedajšieho sveta a otvorilo dvere do úplne nového usporiadania sveta. Jeho vystúpením sa začala moderná doba.

Martin Luther je nazývaný protagonistom a priekopníkom ducha doby, osloboditeľom z temného stredoveku, zakladateľom modernej epochy, otcem nemeckého jazyka a pod. Po prvej svetovej vojne protestantský teológ Adolf von Harnack uviedol, že moderná doba mala počiatok v Nemecku a odtiaľ sa rozšírila do sveta: „Moderná doba sa začala s Lutherovou reformáciou, čiže 31. októbra 1517; bola uvedená údermi kladiva na bránu Zámockého kostola (Schlosskirche) vo Wittenbergu.“

WYROČIE REFORMÁCIE

John Wycliffe

Ulrych Zwingli

Jean Calvin

Martin Luther

31.október Deň reformácie - Cirkev sa riadi duchovným princípom: *Ecclesia semper reformanda est*

V preklade to znamená, cirkev musí byť neustále reformovaná. Táto zásada je uznávaná nielen v protestantských cirkvách hlásiacich sa k reformácii, ale aj v Katolíckej cirkvi. Samozrejme, sú rozdiely v ponímaní obnovy - reformy, čo do obsahu i do formy, ale že reformovať treba, o tom nikto nepochybuje. Od príchodu 95 téz Martina Luthera na dvere wittenbergskeho chrámu sa slávi 31.október ako Deň reformácie. Deň, keď sa veci konečne dali do pohybu.

Reformácia však začala oveľa skôr, neustále prebiehala, lež vždy sa ju podarilo nejakým spôsobom umlčať. Aby prepukla naplno, na to bol určený práve tento dátum, tento človek a tieto okolnosti.

Pri tomto okrúhlym 500- stom výročí reformácie, je dôležité si pripomenúť všetkých reformátorov, ktorí pripravovali pôdu pre reformáciu storočia pred Martinom Lutherom,

ale i tých, ktorí pokračovali v reformácii, ba pokračujú až dodnes. Všetko jednoznačne prepuklo vystúpením Martina Luthera, ale o reformu sa usilovali mnohí ďalší vzácní Boží mužovia, z ktorých niektorí museli zaplatiť aj životom za svoju vieru a snahu doniesť svetlo evanjelia svetu.

Touto cestou, chceme vyjadriť vďaka Bohu za týchto skvelých Božích mužov a zároveň prejaviť poctu ich heroickej nezištnej službe, vďaka ktorej sa Božie Slovo a spasenie dostalo opäť k človeku v celej kráse, moci a sile. Boli to napr. sv.Tertulián v 2.stor., Montanus, sv.Augustín, ktorý zrejme najviac ovplyvnil Martina Luthera, keďže Luther bol augustiniánskym mníchom. Určite treba spomenúť aj jeho duchovného poradcu, predstaveného kláštora Johanna von Staupitza, ešte predtým však nesmieme vynechať lyonského kupca Petra Valdesa, zakladateľa nádherného valdenského hnutia, Johna Wycliffa, Jána Husa, ktorý prorokoval sto rokov pred vystúpením Martina Luthera, že hus síce upálite, ale o sto rokov zaspieva labuť a ju už nebudete môcť umlčať.

V Čechách Peter Chelčický, zakladateľ Jednoty bratskej, moravskí bratia...

Musíme nutne spomínať ďalšie ťažké duchovné kalibre, mužov reformátorov, ktorí vystúpili takmer súčasne s Lutherom, a to špeciálne Jána Kalvína, Ulrycha Zwingliho, Williama Farella, Johna Knoxa, Johna Foxa, atd.

Bolo ich naozaj mnoho a tí všetci šíрили Božie slovo, presadzovali biblickú zbožnosť a myšlienky reformácie.

Reformácia vždy pokračovala, nikdy neprestala a pokračuje ďalej.

Prišli ďalší ako Georg Fox, zakladateľ kvakerov, bratia Wesleyovci, zakladatelia metodistov. Nesmieme zabudnúť ani na Menna Simona, Baltazára Hubmayera, zakladateľov menonitov a anabaptistov, Konrada Grebela, Felixa Manza, Georga Blaurocka, ktorí pokračovali v objavovaní dôležitých biblických právd, reformácii.

Patrí medzi nich aj londýnsky kazateľ John Smith, ktorý založil prvý baptistický zbor v Amsterdame v Holandsku, pokračovatelia ako John Bunyan, Charles Spurgeon...

Letniční reformátori ako Charles F. Parham, William J. Seymour.

Pomaly sa dostávame už do našej doby, do 20. storočia, v ktorom pokračovali v reformácii spomínaní letniční reformátori, až sa dostaneme k uzdravovaciemu prebudeniu, ktoré začalo možno už Alexandrom Dowiem a pokračovalo Wiliamom Branhamom, Smitom Wigglesworthom, Oralom Robertsom, Johnom Osteenom, Kennethom Haginom, Derekom Princom, hnutím charizmatickým, aby sme aspoň niektorých vymenovali....a pokračuje až o dnešných dní.

Explózia nastala vo Wittenbergu a dnes pije z prameňov spasenia a Božieho Slova vďaka tomu, že prameň odvtedy tečie a veríme, že tiecť nikdy neprestane.

Všetci títo reformátori mali jednu úprimnú túžbu, spájali ich spoločný menovateľ, snaha o reformáciu cirkvi, návrat k prameňu duchovného života, k Božiemu Slovu. Aj keď o sebe nevedeli, spájalo ich neviditeľné puto Ducha Svätého. O čom svedčí aj to, že keď sa Luther dopočul o vystúpení majstra Jána Husa a oboznámil sa s jeho učením, ktoré znelo sto rokov pred ním, vykrikol s nadšením, aj ja som husita.

Slovo - pravda - ktoré zmenilo Luthera bolo:

„Lebo spravodlivosť Božia sa v ňom zjavuje z viery vo vieru, jako je napísané: Ale spravodlivý bude žiť z viery. Pravda o tom, že spasení sme milosťou Božou iba z viery.“
Rim. 1:17

Toto slovo zasiahlo Luthera, ktorý sa veľmi trápil pre svoje hriechy, niektoré reálne a niektoré viac domnelé, ako sa zhodujú jeho životopisci.

Dostal zjavenie o moci viery a z utrápeného žalostného malého mnicha sa stal veľký Boží muž, mocný reformátor, Dr. Martin Luther.

Touto pravdou žili a držali ju všetci spomínaní reformátori a šírili ju do celého sveta.

Táto pravda, toto slovo je ako dynamit, ktorý rozboril satanove bašty a aj dnes má takú moc. Luther zažil duchovnú premenu pri čítaní verša Rimanom. Vtedy si uvedomil, že Božia spravodlivosť nie je spravodlivosť, ktorou nás Boh odsudzuje na zatratenie, ale ktorou nám hriechy odpúšťa. Dôraz položil na nutnosť živej osobnej viery. Nikto nemôže dosiahnuť spasenie svojimi dobrými skutkami, pretože nikto nie je schopný dodržať Boží zákon. Boh nás ospravedľňuje pre zásluhy a kríž Ježiša Krista. Ospravedľnenie jedine vierou znamená, že budem Bohom prijatý nie vďaka môjmu dobrému životu, lebo konám aj zlé, ale preto, že za mňa zomrel Kristus. Dobré skutky nie sú zásluhy pred Bohom, ale sú len ovocím ospravedľnenia. Rozdiel je v tom, že človek ich má robiť nie z vypočítavosti, kvôli získaniu zásluh a Božej priazne, ale z radosti nad Božím odpustením hriechov a ospravedľnením. Čiže ospravedľnenie pred Bohom môže človek dosiahnuť iba vierou, nie skutkami. Odpustenie hriechov si nemožno kúpiť odpustkami, sú nám odpustené, ak ich oľutujeme vo svojom srdci. Cirkev nie je prostredník, ale má človeka viesť k úprimnej ľútosti hriechu.

Tento zážitok mal vo veži wittenbergskeho kláštora a do konca jeho života zostala pre neho táto bývala študovňa vo veži jeho osobnou pracovňou.

Sme Bohu vďační za týchto vzácnych nebojácnych Božích mužov reformátorov aj za výnimočného muža Martina Luthera, ktorého si Boh mocne použil k tomu, aby pravdy Božieho Slova sa dostali až k nám. Božie Slovo nemôže byť poviazané.

Modlime sa, aby bežalo ďalej.

„.... ale slovo Božie nie je poviazané.“

2.Tim. 2:9

„Napokon, bratia, len sa modlite za nás, aby bežalo slovo Pánovo a bolo aj inde oslavované jako aj u vás;“

2.Tes.3:1

Nový postoj Katolíckej cirkvi k reformácii

Pápež František: „S vďačnosťou uznávame, že reformácia prispela k tomu, že Sväté písmo sa stalo viac centrom života Cirkvi.“

Doba sa mení!? Nevidané, Pápež František a ďalší katolícki hodnostári vravia pozitívne a s vďačnosťou o reformácii.

Naozaj obrovské prekvapenie i v tábore protestantov i v tábore samých katolíkov. Od hlavy svojej cirkvi nečakali takéto uznanie reformácie. Síce už II. vatikánsky koncil zaviedol obrovské zmeny v Katolíckej cirkvi, zahájil veľký obrat v mnohých veciach, ale takéto revolučné vyhlásenia a postoj k reformácii naozaj nikto neočakával.

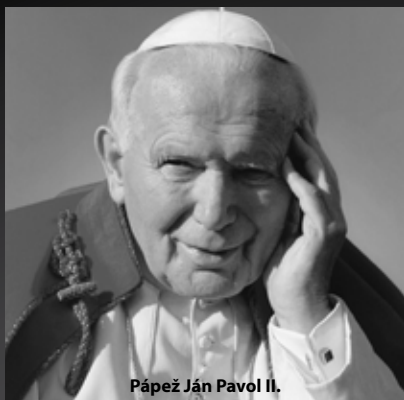
Pápež Ján Pavol II. už jasne deklaroval svojimi verejnými ospravedľneniami uznanie reformácie a zahájil tým istú ústretovosť k nekatolíckym cirkvám a snahu o akúsi nápravu, v ktorej neskôr pokračoval, viac menej úspešne Benedikt XVI. a pokračuje v nej i veľmi intenzívne súčasný pápež František. Ba povedal by som, k veľkému prekvapeniu mnohých z oboch táborov, s nevidaným úsilím. Tradiční konzervatívni katolíci to prijímajú s obrovskou nevôľou až odporom, cítia ohrozenie svojho tradičného katolicizmu. Na druhej strane mnohí protestanti vnímajú tieto akty ospravedľnenia prijímané čelnými predstaviteľmi protestantských cirkví za zradu protestantizmu.

V každom prípade Katolícka cirkev cez svoje hlavy, spomínaných pápežov a mnohých ďalších kardinálov jasne vyjadrila pozitívny vzťah k reformácii Martina Luthera a učeniu o ospravedľnení z viery, čo je obrovský obrat, v minulosti nepredstaviteľný.

Niektoré ospravedľnenia pápeža Jána Pavla II.:

- 31. októbra 1992 sa ospravedľnil za prenasledovanie talianskeho filozofa a vedca Galilea Galileiho v súdnom procese vedenom Rímskokatolíckou cirkvou v roku 1633.
- 9. augusta 1993 sa ospravedľnil za účasť Katolíckej cirkvi na obchode s otrokmi.

hlas
VIERY

Pápež Ján Pavol II.

Pápež Benedikt XVI.

Pápež František

- V máji 1995 v Česku prosil o odpustenie za úlohu, ktorú cirkev zohrala v náboženskej vojne proti reformácii.
- 16. marca 1998 sa ospravedlnil za nečinnosť a mlčanie Rímskokatolíckej cirkvi počas holokaustu.
- 18. decembra 1999 sa ospravedlnil za popravu Jana Husa v roku 1415.
- Počas verejného ospravedlnenia 12. marca 2000 poprosil o odpustenie za hriechy katolíkov v minulosti, za násilie „na právach národnostných skupín a jednotlivcov a za opovrhovanie ich kultúrou a náboženskými tradíciami.“
- 4. mája 2001 sa ospravedlnil patriarchovi Konštantínopolu za štvrtú križiacku výpravu v roku 1204
- 22. novembra 2001 sa cez internet ospravedlnil za hrubé zaobchádzanie misionárov k domorodému obyvateľstvu v Južnom Pacifiku

Pápež František 15. novembra 2015 v nedeľu navštívil Luteránsky evanjelický kostol v Ríme. Návšteva súvisela s blížiacim sa 500. výročím reformácie v roku 1517, ku ktorého pripomenutiu sa pripojila aj Katolícka cirkev. Evanjelický kostol v Ríme navštívili aj predchodcovia pápeža Františka. Pápež Benedikt XVI. sem zavítal 14. marca 2010 a sv. Ján Pavol II. tu bol 11. decembra 1983, pri 500. výročí narodenia Martina Luthera. Pápež pri návšteve zanechal aj podnet v podobe textu pripraveného príhovoru. Okrem iného v ňom píše:

„Zdá sa mi tiež zásadne dôležité, aby Katolícka cirkev napredovala odvážne aj v pozornom a čestnom prehodnotení úmyslov Reformácie a postavy Martina Luthera, v zmysle ‘Ecclesia semper reformanda’ (t. zn.

Cirkev sa potrebuje neustále reformovať, sledujúc veľkú brázdú vyznačenú konciliami, ako aj mužmi a ženami podnecovanými svetlom a silou Ducha Svätého.“ Vyhlásil to pred pár dňami pri návšteve Luteránskeho evanjelického kostola v Ríme.

V roku 2016, 31. októbra na akcii s názvom – „Od konfliktu k spoločenstvu - spoločne v nádeji“, ktorú organizovali vo Švédsku pri príležitosti 500. výročia reformácie spoločne luteráni a katolíci, pápež František predniesol pri spoločnej ekumenickej modlitbe v Luteránskej katedrále v Lunde okrem iného aj tieto slová:

„S vďačnosťou uznávame, že reformácia prispela k tomu, že Sväté písmo sa stalo viac centrom života Cirkvi.“

„Duchovná skúsenosť Martina Luthera nás vyzýva a pripomína nám, že bez Boha nemôžeme nič urobiť. Ako môžem mať milosrdného Boha? Toto je otázka, ktorá neustále trápila Luthera. Vskutku, otázka správneho vzťahu s Bohom je rozhodujúcou otázkou života. Ako je známe, Luther objavil tohto milosrdného Boha v Dobrej zvesti Ježiša Krista, ktorý sa vtelil, zomrel a vstal z mŕtvych. V koncepte “iba z Božej milosti” nám pripomína, že Boh je vždy iniciatívny a predchádza akúkoľvek ľudskú odpoveď v tej istej chvíli, keď sa snaží túto odpoveď vyvolať. Náuka o ospravedlnení teda vyjadruje podstatu ľudskej existencie pred Bohom.“

Nemeckí biskupi pred časom predstavili príručku „Reformácia z ekumenickej perspektívy“. Martina Luthera v nej označujú za „učiteľa viery, svedka evanjelia a svedka Ježiša Krista“. Pripomínajú, že „reformátori nechceli založiť novú cirkev, ale premeniť tú, ktorej boli členmi, čo sa im v rámci možností

podarilo, aj keď sa to nezaobišlo bez chýb a zlých rozhodnutí“.

Predseda Pápežskej rady kardinál Kurt Koch na podporu jednoty kresťanov sa v súvislosti s aktuálnym 500. výročím reformácie vyjadril na stránkach vatikánskeho denníka L'Osservatore Romano k otázke správneho postoja Katolíckej cirkvi k tomuto výročiu. Napísal:

„V ekumenickom hnutí navyše dospela k zrelosti myšlienka, že reformácia sa netýka iba protestantov, ale aj katolíkov a že v dôsledku toho sa pripomenutie reformácie dnes môže udiat jedine v ekumenickej perspektíve.“

V duchu najnovšieho spoločného dokumentu Luteránsko-katolíckej komisie uvádza tri „leit“ motívy, čiže základné charakteristiky prístupu k spomienke na výročie reformácie. A tie sú vďačnosť, uznanie a nádej. Takže uznanie, že reformácia bola potrebná a bola Bohom daná. Návrat k Božiemu Slovu a pravdám, ako napr. ospravedlnenie z viery, ktoré cirkev stáročiami stratila, boli opäť Božími mužmi reformátormi nájsené a darované naspäť cirkvi a ľuďom na zemi, aby boli spasení a žili krásny nový život v Kristu Ježišovi bez strachu zo zatratenia. Dnes sa k pravde o ospravedlnení z viery hlási aj Katolícka cirkev, dúfajme, že nielen v dokumentoch. Ako povedal pápež František, centrom života má byť Božie Slovo - Sväté Písmo a na túto skutočnosť posvietila a zdôraznila ju reformácia. Preto sme Bohu vďační za reformátorov.

zdroj:
<http://sk.radiovaticana.va/news/2016/10/31/>
<http://sk.radiovaticana.va/news/2015/11/15/>

Mikuláš Góczy